

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՅՈՑ ՉՈՐԻ ՄԱՐԶ

ԱԶԱՏԵԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2012 _ 2016 ԹԹ ՍՈՑԻԱԼ_ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմեց՝ Կառավարության ղեկավար Ս.Հովսեփյան
Հաստատվել է Կառավարության ավագանու նիստում

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչ է քառամյա ծրագիրը

1. Համայնքի իրավիճակի գնահատում:
2. Համայնքի ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները:
3. Ըստ առանձին բնագավառների առաջնահերթ ծրագրերի, նպատակների առաջադրում և կոնկրետ խնդիրների ձևակերպում:
4. Համայնքի բյուջեի ֆինանսական միջոցների գնահատում և կանխատեսում:
5. Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի հիմնական ցուցանիշները:

Հավելված - 1 Համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի և ենթակա կազմակերպությունների կառուցվածքը:

Հավելված - 2 Համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի ցանկը:

ԻՆՉ Է ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագիրը այն հիմնական փաստաթղթերից մեկն է, որը մշակվում է համայնքի ղեկավարի և նրա աշխատակազմի կողմից, քննարկվում է համայնքի ավագանու կողմից և դրվում է գործողության մեջ: Այն իրենից ներկայացնում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական, տնտեսական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջություն, որը նախատեսում է ռազմավարական քաղաքականությամբ համայնքի խնդիրների արդյունավետ լուծումը և նպատակային բյուջե-տավարման գործընթացի իրականացումը:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Ազատել գյուղը գտնվում է Վայոց ձոր մարզի տարածքում : Գյուղը հիմնադրվել է 1828թ.

Պարսկաստանի Մալմաստ գավառից գաղթած հայերի կողմից:

Գյուղի անվանումը առաջացել է << Ազատ է>> իմաստն արտահայտող բառից:

Գյուղը գտնվում է ծովի մակերևույթից 1640մ բարձրության վրա, շրջապատված է լեռներով:

Կլիման ամռանը չորային է, ջերմաստիճանը հասնում է 35-ից 40 աստիճանի, իսկ ձմռանը -25 աստիճան:

Գյուղը մարզկենտրոնից գտնվում է 28 կմ հեռավորության վրա, ինչպես նաև Վայք քաղաքը հաստող հանրապետական ճանապարհից 8 կիլոմետր հեռավորության վրա: Բնական խոչընդոտներից մեծ դեր ունեն երաշտները: Քանի որ գյուղը գտնվում է ինքնահոս ոռոգման տակ, սակայն այն անբավարար է, ուստի մեծ թվով գյուղացիներ չեն կարողանում ոռոգիչնալ օգտագործել իրենց հողերը և իրականացնել իրենց ծրագրերը:

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ը Ղ Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Գյուղում ապրում են 496 մարդ, որոնցից տղամարդիկ կազմում են բնակչության 39 տոկոսը:

Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է՝

1. Երեխաներ /0-6տ/	-----	33
2. Դպրոցական/7-17տ./	-----	85
3. 18-62 տարեկան	-----	174
4. Թոշակառուներ	-----	84
5. Հաշվանդամներ	-----	12
6. Աշխատունակներ	-----	281

Գյուղը ունի 169 ծուխ, որոնցից 20-ը ընդգրկված են <<Փարոս>> համակարգում:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Գյուղը կառավարվում է համայնքի ղեկավարի/գյուղապետի/ կողմից, որն ընտրվում է չորս տարին մեկ անգամ: Գյուղապետը ստեղծել է աշխատակազմ հետևյալ կառուցվածքով՝

- 1. տեղակալ ----- 1 դրույք
- 2. աշխատակազմի քարտուղար ----- 1 դրույք
- 3. առաջատար մասնագետ /հաշվապահ/ --- 1 դրույք

4. առաջատար մասնագետ/ֆինանսիստ/---1 դրույք

5. վարորդ -----1 դրույք

6. հավաքարար -----0.5 դրույք

Համայնքի ենթակառույցներն են՝

Մշակույթի տուն

Գրադարան

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականության գույքի ցանկը սահմանված է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ, հետևյալ կազմով/տես հավելված2/:

- վարչական շենք ----- 1
- . մշակույթի տուն ----- 1 միավոր
- . գրադարան ----- 1
- . բուժկետ ----- 1
- . նախադպրոցական հիմնարկ ----- 1
- . բաղնիքի շենք ----- 1
- . ներհամայնքանիյ փողոցներ և ճանապարհներ---18 կմ
- . ներհամայնքային կամուրջ ----- 1
- . ներհամայնքային նշանակության ջրամատակարարման համակարգ ---- 20 կմ
- . ներհամայնքային նշանակության ոռոգման համակարգ ----- 92 կմ
- . գերեզմանատուն -----2 հա

Ներհամայնքային ճանապարհային ցանցը վերանորոգման կարիք ունի: Ներկայումս անհրաժեշտ է վերանորոգել 10կմ ճանապարհ: Խիստ վերանորոգման կարիք ունի մշակույթի տունը:

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Աղբահանությունը կատարվում է անհատական ձևով:

Խմելու ջրի մատակարարումը հաճախ կատարվում է ընդհատումներով՝ ներքին ցանցի մաշվածության պատճառով:

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կա 134 առանձնատուն ընդամենը 7.5 հազար քմ տարածքով:

ՀՈՂԱՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը	-----	6685.91 հա,որից
վարելահողեր	-----	831.37 հա
արոտավայրեր	-----	2578.43 հա
այլ հողատեսք	-----	3041.00 հա
ջրային հողեր	-----	14.89 հա
դաշտային ճանապարհներ	-----	100 հա
գերեզմանոց	-----	2 հա
տնամերձ հողեր	-----	63 հա
դպրոց	-----	1 հա
գյուղամիջյան փողոցներ	-----	20 հա
սեփականաշնորհված հողեր	-----	410 հա
խոտհարք	-----	61.90 հա
բնակավայրերի հողեր	-----	33.78 հա
արդյունաբերական հողեր	-----	20.24 հա
հատուկ պահպանվող հողեր	-----	6.62 հա

ԳՑՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ոռոգման ջրի անբավարար մատակարարման պատճառով համայնքը դժվարանում է կազմակերպել գյուղ մթերքների արտադրությունը :Հիմնականում զբաղվում են ցորենի, գարու, առվույտի , կարտո - ֆիլի, կաղամբի և այլ բանջարա-բոստանային կուլտուրաների արտադրությամբ: Այս արտադրության բերքատվությունը կախված է ոռոգման ջրի նորմալ մատակարարումից:

Անասնապահությամբ զբաղվողները արտադրում են միս, կաթ, բուրդ, ձու, մեղր: Երաշտ տարիներին այս բնագավառում բժվարություններ են առաջանում: Խոտի և խտացված կերի անբավարար քանակի պատճառով դժվարանում է անասունների մսուրային շրջանի կազմակերպումը:

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղը ունի 1 միջնակարգ դպրոց, վերջին տարիներին վերանորոգված, բարվոք վիճակում, ուր սովորում է 85 աշակերտ: Դպրոցում գործում է նախակրթարան: Դպրոցի խմելու ջրի ցանցը գտնվում է անմխիթար վիճակում և վերանորոգման կարիք ունի:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ՄՊՈՐՏ, ՀՈԳևՈՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը ունի 1 մշակույթի տուն: Գործող գրադարանը ունի 7059 անուն գիրք: Մշակույթի շենքը գտնվում է ոչ բարվոք վիճակում: Կիսաքանդ վիճակում է նաև գյուղի եկեղեցին:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղում գործում է մեկ բուժ կետ, որը գտնվում է բարվոք վիճակում: Շենքը կառուցվել է 12 տարի առաջ: Բուժ կետը ունի 1 աշխատող:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքն ունի 43-բուհ-ի շրջանավարտ, տարբեր մասնագիտությունների, որոնք կարողանում են կազմակերպել կրթության ու դաստիարակության, մշակութային, շինարարական աշխատանքներ: Գյուղում կա 18-րդ դարի եկեղեցի:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Խմելու ջրի ցանցերի և ոռոգման ջրի ցանցերի 50% անմխիթար վիճակը:
- Ծնելիության նվազում կապված տնտեսական վիճակի վատթարացման հետ:
- Մեծանում է արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Մեծ աշխատուժի առկայություն:
- Այգեգործության զարգացման հնարավորություն:

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՄՊԱՌՆԱՅՈՂ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Խմելու ջրի ներհամայնքային ցանցի և ջրաղբյուրների անհետաձքելի վերանորոգման անհրաժեշտությունը:

Հարկերի և վարձավճարների գանձման դժվարությունները մեծ վզանգ են սպառնում համայնքի բյուջեի կատարմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Ռազմավարություն

- Զարգացնել գյուղատնտեսությունն ու անասնապահությունը:
- Համայնքն ապահովել շուրջօրյա խմելու ջրով:
- Կանխել անասունների սուր վարակիչ հիվանդությունները:
- Կազմակերպել համայնքի բնակչության մշակութային կյանքը և հանգիստը աշխատանքից ազատ ժամերին:
- Ապահովել բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևեկությունը:

ԾՐԱԳԻՐ 1

Համայնքի ջրամատակարարման համակարգը կառուցվել է 1968թ-ին: Ջրագծի երկարությունը կազմում է 18 կմ:

ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄԸ

Վերջին տարիների տնտեսական անկման և ֆինանսական սղության պատճառով շարքից դուրս է եկել մոտ 43 տարվա վաղեմություն ունեցող մաշված ջրագծերը: Պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ վերանորոգման ենթակա ջրագծերը անցնում են լեռնային տարածքով, որտեղ անձրևաջրերից ու գարնան ձնհալից առաջանում են սխալներ և մեծ վնաս հասցնում խողովակաշարերին: Սելավների պաճառով խողովակները ջարդվում են և փչանում: Համայնքի հրատապ խնդիրներից է խմելու ջրագծերի հիմնական վերանորոգումը:

ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

1. Ապահովել համայնքը շուրջօրյա խմելու ջրով:

2. Նվազեցնել խողովակների մաշվածությունից առաջացած ջրի կորուստները:

3. Երաշտի տարիներին բանջարա-բուստանային կուլտուրաները փրկել երաշտից:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք կարևոր խնդիրներ՝

1. Կնքել համաձայնագիր ՀՍՆՀ-ի հետ, որի համաձայն ծրագրով պահանջվող գումարի 90 տոկոսը կհատկացվի հիմնադրամի կողմից, իսկ 10 տոկոսը՝ համայնքի բյուջեից և համայնքի ներդրումներից:

2. Մտանալ պետության աջակցությունը:

3. Հայտարարել մրցույթ և որոշել աշխատանքները իրականացնող կապալառու շին կազմակերպությունը:

4. Ձեռք բերել ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներ:

5. Կազմել ԾԳ համայնքի անդամներից՝ կատարվող աշխատանքները վերահսկելու համար:

ԾՐԱԳՐԻՑ ՍՊԱՍՎՈՂ ԱՐՁՑՈՒՆՔՆԵՐԸ

Իրականացնելով այս ծրագիրը, համայնքը 90 տոկոսով կապահովվի շուրջօրյա մաքուր խմելու ջրով, կնվազի ջրի կորուստները:

Գյուղում ազգաբնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները կբարելավվի:

ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

Նախնական մոտավոր հաշվարկներով 18 կմ երկարությամբ ջրագծերի վերանորոգման և վերակառուցման աշխատանքների արժեքը կկազմի 150 000 մլն. դրամ:

ԾՐԱԳԻՐ 2

ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏԱՆ , ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔԻ ԵՎ ՏԱՆԻՔԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՇԻՄԱՎՈՐՈՒՄԸ

Համայնքի մշակույթի տունը և գրադարանը ունեն 43 տարվա պատմություն , որոնք կառուցման օրվանից մինչև օրս վերանորոգման չեն ենթարկվել: Պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ համայնքի երիտասարդները աշխատանքից ազատ ժամերին չունեն հանգստանալու և զբաղվելու հնարավորություն: Չկա սպորտով զբաղվելու համար անհրաժեշտ մարզագույք:

ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- ..Աշխուժացնել համայնքի մշակութային կյանքը,
- ..տոնական օրերին կազմակերպել մասսայական միջոցառումներ և երեկոյթներ,
- ..տրամադրել խաղասենյակներ շախմատի, հարդու և այլ խաղերի համար,
- ..բուժ. կետում կազմակերպել բնակչության առաջին բուժօգնություն, որը տեղակայված է մշակույթի տան մի մասում,

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք կարևոր խնդիրներ՝

- ..Կնքել համաձայնագիր ՀՄՆՀ-ի հետ, որի համաձայն ծրագրով պահանջվող գումարի 90 տոկոսը կհատկացվի հիմնադրամի կողմից , իսկ 10 տոկոսը՝ համայնքի կողմից:
- ..Ձեռք բերել ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցներ:
- ..Կազմակերպել բարերարների կամ համայնքի կողմից ներդրումների հարցը:

ԾՐԱԳՐԻՑ ՍՊՍՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

- ..Բնակչության ազատ ժամանակն ավելի հետաքրքիր ու արդյունավետ անցկացնել,
- ..Ապահովել պայմաններ բնակչության կրթական և հոգևոր զարգացման համար:

ԾՐԱԳԻՐ 3

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՆԵՐՔԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄԸ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը կազմում է 20կմ-ից ավելի , որից 2000մ կենտրոնական ճանապարհն է: Մայրուղուց մինչև գյուղ մտնող ճանապարհը ասֆալտապատ է: Գյուղամիջյան ճանապարհներից ասֆալտապատ է միայն երկուսը:

Ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

.Ապահովել տրանսպորտի բոլոր միջոցների համար բավարար երթևեկության պայմաններ՝ տարվա բոլոր եղանակներին:

.Վերացնել փողոցների ջրահոսքերը:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄԸ

Համայնքում կոնկրետ ծրագիր իրականացնելու համար կարևոր նշանակություն ունի համայնքի ֆինանսական միջոցների գնահատումը և կանխատեսումը : Վայոց ձորի մարզի Ազատեկ համայնքում այն ունի հետևյալ պատկերը.

	Եկամուտի տեսակը	2013 նախատեսված	2014 Կանխա- տեսված	2015 Կանխա- տեսված	2016 Կանխա- տեսված
	Եկամուտներ ընդամենը	9515.8	3030.0	3030.0	3030.0
1	Հարկային եկամուտներ	2420.0	2300.0	2200.0	2200.0
2	Հողի հարկ	2.100 .0	2.000.0	1.900.0	1.900.0
3	Գույքահարկ	320.0	300.0	300.0	300.0
4	Եկամտահարկ	----	----	---	---
5	Տեղական տուրքեր	20.0	20.0	20.0	20.0
6	Պետական տուրքեր				
7	Հողի վարձավճար	600.0	700.0	800.0	800.0
8	Այլ ոչ հարկային եկամուտներ	10.0	10.0	10.0	10.0
9	Պաշտոնական տրանսֆերտներ դոտացիա	5430.0	---	---	---
10	Տարեսկզբի ազատ մնացորդ	1.035.8	----	----	----

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՔԱՌԱՍՅԱ ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

	ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ	Չափի միավոր	2013	2014	2015	2016
1	Համայնքի տարածքը	հա	6685.9	6685.9	6685.9	6685.9
2	Բնակչության թիվը	մարդ	631	635	638	640
3	Ծնունդ	մարդ	4	4	3	2
4	Մահացությունը	մարդ	--	2	1	1
5	Աշխ. տեսուրսները	մարդ	386	392	395	399
6	Գործազրկության մակարդակ	տոկոս	2	2	3	3
7.	Առևտրի նհասարակական սննդի օբյեկտների թիվը	հատ	4	4	5	5
8.	Պահուստային հողեր	հա	200	200	200	200
9	Պահուստային հողերի օգտագործման մակարդակը	տոկոս	15	15	20	20
10	Խմելու ջրի ներհամայնքային ցանցի եկարությունը	կմ	18	18	18	18
11	Ներհամայնքային ռոռզման ցանցի երկարությունը	կմ	92	92	92	92
12	Ռոռզման համակազմի տակ ընկած հողեր	հա	452	452	452	452
13	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկ.	կմ	20	20	20	20
14	Չբարեկարգված փողոցների և ճանապարհների երկ.	կմ	18	18	18	18
15	Մասնավոր բնակ. ֆոնդ	Հազ.քմ	13.5	13.5	13.5	13.5
16	Բնակ. կարիք ունեցող ընտ. թիվը	հատ	25	28	28	30
17	Մեկ շնչին ընկնող ջրի սպառումը	լ/օր	20	20	25	25
18	Ջրի կորուստ. ցանցու	տոկոս	50	50	50	50
19	Մովորողների թիվը հանրակրթական դպրոցներում	մարդ	86	90	92	96
20	Գյուղապետարանի և ենթակառուցվածքների աշխատ. թիվը	մարդ	8	8	9	9

ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

1. Գյուղատնտեսական տնտեսությունների թիվը ---- 171

անհատական տնտեսություն ---- 171

2. Գյուղ. արտադրանքի հիմնական տեսակների արտադրությունը ց.

ա. ցորեն ----1500

բ. գարի ----600

գ. կարտոֆիլ ---- 300

դ. բանջարաբուստանային կուլ. ---- 1000

ե. կաթ ---- 2000

զ. միս ----2000

է. բուրդ ----12000

ը. մեղր ----100

3. Ցանքատարածությունները

ա. հացահատիկ ---- 80հա

բ. կարտոֆիլ ---- 1

գ. բանջարաբուստանային կուլ. ----3

դ. առվույտ ----50

ե. կորեկան ----10

4. Անասնազլխաբանակը

ա. խոշոր եղջրավոր անասուններ ---- 540

աչդ թվում կովեր ----235

բ. մանր եղջրավոր անասուններ ---- 560

աչդ թվում մայրեր ---- 500

գ. խոզեր ---- 20

դ. թռչուններ ----1700

ե. մեղվաբնտանիքներ ----300

ԱԶԱՏԵԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԵՎ
ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

